

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва та хореографії
Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 року

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Виробнича

(педагогічна в музичній школі студії/безвідривна)

спеціальність **025 Музичне мистецтво**
освітньо-професійна програма
025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано)
**025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні,
духові та ударні інструменти)**

Київ – 2023

Розробник:

Бондаренко Лариса Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти.

Викладач:

Коваль Анастасія Станіславівна, викладач кафедри музикознавства та музичної освіти.

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету

Протокол від «29» серпня 2023 року № 9
Секретар М. Мах Марія Талашова

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти.

Протокол від «28» серпня 2023 року № 11

Завідувач кафедри

музикознавства та музичної освіти Ольга ОЛЕКСИУК

Програму практики погоджено з гарантом освітньої програми 025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано) 2023 р.

Гарант освітньої програми Наталія СВИРИДЕНКО

Програму практики погоджено з гарантом освітньої програми 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти) 2023 р.

Гарант освітньої програми Віктор СПОДАРЕНКО

Програму практики перевірено

___ . ___ . 20___ р.

Заступник декана Інна ТКАЧЕНКО

Пролонговано:

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __

на 20__ / 20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № __

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика за формами навчання	
	Денна	Заочна
<i>Виробнича (педагогічна) в музичній школі студії/безвідривна)</i>		
<i>Вид дисципліни</i>	<i>Обов'язкова</i>	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>Українська</i>	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	<i>13,5/405</i>	
<i>Курс</i>	<i>4</i>	
<i>Семестр</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
<i>Кількість змістових модулів за розподілом:</i>	<i>6</i>	<i>6</i>
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>6</i>	<i>7,5</i>
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	<i>180</i>	<i>225</i>
<i>Тижнів</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>Залік</i>	<i>Залік</i>

2. Бази практики

Виробнича (педагогічна в музичній школі студії/безвідривна) практика проводиться на базі ДМШ, шкіл мистецтв у студентів галузі знань 02 "Культура і мистецтво", спеціальності 025 "Музичне мистецтво", освітнього рівня першого (бакалаврського), освітньо-професійної програми 025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано), 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти), з якими Університет уклав договір, а саме:

Дитяча школа мистецтв № 6 ім. Г.Л.Жуковського, адреса – бульвар Верховної Ради, 15, Київ, 02100.

Дитяча музична школа №13 імені М.І. Глінки, адреса – вулиця Едуарда Вільде, 5, Київ, 02000.

Виробнича (педагогічна в музичній школі студії/безвідривна) практика проводиться на IV курсі. Загальна тривалість практики: в 7 семестрі 4 тижні, в 8 семестрі 5 тижнів (практика проводиться без відриву від навчання) протягом семестру.

3. Мета та завдання практики

Метою виробничої (педагогічної в музичній школі студії/безвідривної) практики є оволодіння студентами професійними вміннями та навичками планування й організації музично-педагогічного процесу шляхом безпосередньої участі в діяльності початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, а також підготовка студентів до виконання функцій викладача гри на музичному інструменті через адаптацію до реальних умов школи, конкретизацію системи музично-педагогічних знань, вмінь і навичок майбутніх викладачів, стимулювання до педагогічної творчості.

Завдання: сформулювати у майбутніх викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів такі компетентності:

Загальні:

ЗК 4 - Інформаційна: здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розв'язання конкретних завдань; використовувати інформаційні та комунікаційні технології у соціальній та професійній діяльності

ЗК 5 – Науково-дослідницька: здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності; володіння основами науково-дослідної діяльності відповідно до фахового спрямування; обізнаність в специфіці проектної діяльності, готовність до її реалізації; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність до нестандартного розв'язання типових завдань

ЗК 7 - Універсальна: здатність до планування та розподілу часу; здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми; здатність застосовувати знання на практиці; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском

Спеціальні (фахові):

ФК 1 – Організаційна: вміння організувати діяльність у професійній сфері; здатність планувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів музично-виконавського та музично-освітнього процесу

ФК 2 – Мистецтвознавча: здатність розуміти базові закономірності музичного мистецтва, його художньо-естетичну природу та діалогічний зв'язок з іншими видами мистецтв; усвідомлювати логіку історико-стильового розвитку музичного мистецтва

ФК 3 – Музично-теоретична: здатність послуговуватися знанням з теорії та історії музики в процесі інтерпретування, виконання музичних творів та викладання музичного інструмента; усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань в галузі музичного мистецтва; вміння оперувати спеціальною термінологією у професійній діяльності.

ФК 4 – Інформаційно-технологічна: здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках; вміння послуговуватися мультимедійними програмами з обробки аудіо та відео, працювати з мікрофоном, звукопідсилювальною та звуковідтворювальною апаратурою; здійснювати постійний зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації музичної культури, у тому числі з використанням можливостей сучасних медіа

ФК 5 – Інструментально-виконавська: здатність демонструвати високий рівень виконавської майстерності та спроможність до вирішення основних проблем практичної діяльності в репетиційній, педагогічній та творчій роботі; здатність до художньо-музичної взаємодії в ансамблі, оркестрі

ФК 6 – Концертно-сценічна: здатність до культурно-освітньої та просвітницької діяльності в умовах концертно-сценічного виступу; сформованість сценічної культури, навичок акторської майстерності, вербальної і невербальної комунікації з глядачем у процесі концертного виступу; здатність до психоемоційного саморегулювання та навіювання у процесі сценічного виступу

ФК 8 – Педагогічна: здатність демонструвати розуміння цілей, завдань педагогічного процесу та основних принципів музичної педагогіки; застосовувати професійно-профільовані знання у педагогічній діяльності

Реалізація мети та завдань курсу передбачає практичну діяльність студентів у навчальній лабораторії виконавської майстерності та навчальній лабораторії

педагогічної творчості, спрямовану на оволодіння вміннями та навичками, необхідними для формування у них загальних і фахових компетентностей.

4. Результати проходження виробничої (педагогічної в музичній школі студії/безвідривної) практики:

ПРН 4 – Готовність до свідомої виконавської та педагогічної діяльності, до планування й організації виконавського та педагогічного процесу, концертних програм і культурно-мистецьких проектів.

ПРН 5 – Здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності

ПРН 7 – Здатність до художньої інтерпретації музичних творів, уміння визначати переконливі шляхи втілення музичних образів відповідними виражальними засобами у процесі виконання

ПРН 8 – Демонстрація артистизму, виконавської культури та технічної майстерності на належному фаховому рівні у концертно-сценічній діяльності; здатність віднаходити оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем

ПРН 9 – Здатність використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській та педагогічній діяльності

ПРН 10 – Здатність до аналізування музичних творів, їх жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції в процесі виконавської та педагогічної діяльності; здійснювати порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій

ПРН 11 – Володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики, вміння здійснювати нескладний переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору)

ПРН 12 – Володіння методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів

ПРН 13 – Володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській (академічній, джазовій, естрадній тощо) діяльності, знання музично-виконавських стилів та відповідного навчально-концертного репертуару

ПРН 17 – Прагнення до особистісно-професійного зростання та успіху; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самовдосконалення

За умови дистанційного формату навчання виробничої (педагогічної в музичній школі студії/безвідривної) практики проходитиме наступним чином. Студенти на період практики прикріплюються до кафедри інструментально-виконавської майстерності до своїх викладачів з музичного інструменту. Щотижня кожен студент звітує про роботу у вигляді розгорнутого конспекту-самоаналізу, де аналізує роботу, яку вони здійснювали з викладачем: мета заняття, завдання, яким чином ці завдання були реалізовані протягом заняття, які методи та форми роботи викладач застосував у процесі роботи. Аналізується робота над кожним музичним твором. Визначаються завдання на наступне заняття та підводяться підсумки (що потрібно виконати та відпрацювати до наступного заняття через тиждень).

5. Структура виробничої (педагогічної в музичній школі студії/безвідривної) практики
Тематичний план для денної та заочної форм навчання на 7 семестр

№ п/п	Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт
Змістовий модуль 1. Підготовчо-організаційна діяльність студента-практиканта.		
1.1.	Участь студентів в установчій конференції	2
1.2.	Ознайомлення з нормативною документацією ДМШ, шкіл мистецтв, технічною базою та методичними доробками викладача гри на музичному інструменті.	8
1.3.	Вивчення змісту навчальних програм, нотних збірок, хрестоматій педагогічного репертуару, навчального плану та аналіз методичної літератури з фаху, добір навчального матеріалу та репертуару.	20
Разом:		30
Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні орієнтири викладання гри на музичному інструменті у ДМШ, школах мистецтв		
2.1.	Викладання гри на музичному інструменті у ДМШ, шкіл мистецтв.	10
2.2.	Психофізіологічні особливості та рівень розвитку музичних здібностей учнів 1-7-х класів ДМШ, шкіл мистецтв.	10
2.3.	Принципи музично-педагогічної освіти та їх реалізація в освітньому процесі ДМШ, школах мистецтв. Педагогічні умови забезпечення ефективності освоєння учнями предметів освітнього циклу ДМШ, шкіл мистецтв.	10
Разом:		30
Змістовий модуль 3. Дидактичні аспекти викладання гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв.		
3.1.	Аналіз шкільних програм, нотних збірок, хрестоматій педагогічного репертуару, труднощів та проблем їх практичної апробації. Тематичне та поурочне планування викладацької діяльності.	10
3.2.	Аналіз компонентів діяльності на уроці: мета, мотиви, засоби, дії, результат, оцінка. Аналіз уроків навчання гри на музичному інструменті викладачем, студентами-практикантами (аспектний, структурний, комплексний).	10
3.3.	Складання конспектів спостереження та аналізу індивідуальних занять з фаху, проведених викладачем гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв.	10
Разом:		30
Змістовий модуль 4. Інноваційні технології у практиці роботи викладача гри на музичному інструменті		
4.1	Визначення ефективних форм, методів і прийомів роботи викладача і учнів на уроках навчання гри на музичному інструменті; традиційне та інноваційне в методичному арсеналі викладача.	10

4.2	Участь у проведенні академічних концертів, технічних заїках, робота в журі.	10
4.3	Застосування інноваційних музично-педагогічних технологій в практиці роботи викладача гри на музичному інструменті.	10
Разом:		30
Змістовий модуль 5. Музично-просвітницька робота викладача гри на музичному інструменті у позаурочний час		
5.1	Відвідування та аналіз за схемою концертів класу викладача гри на музичному інструменті, виконавських конкурсів, музично-просвітницьких заходів.	10
5.2	Методика розробки музично-просвітницького заходу.	10
5.3	Методика організації екскурсій та відвідування мистецьких заходів.	10
Разом:		30
Змістовий модуль 6. Проведення фахових заїкових заходів		
6.1	Проведення заїкового індивідуального заняття з фаху та його самоаналіз.	10
6.2	Складання індивідуального плану та характеристики учня ДМШ, шкіл мистецтв.	10
6.3	Підготовка звітної документації.	8
6.4	Звітна конференція з виробничої (педагогічної) практики	2
Разом:		30
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>		-
<i>Усього</i>		180

6. Зміст виробничої (педагогічної в музичній школі студії/безвідривної) практики на 7 семестр

Змістовий модуль 1. Підготовчо-організаційна діяльність студента-практиканта

Тема 1.1. Участь студентів в установчій конференції.

Тема 1.2. Ознайомлення з нормативною документацією ДМШ, шкіл мистецтв, технічною базою та методичними доробками викладача гри на музичному інструменті.

Тема 3. Вивчення змісту навчальних програм, нотних збірок, хрестоматій педагогічного репертуару, навчального плану та аналіз методичної літератури з фаху, добір навчального матеріалу та репертуару.

Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні орієнтири викладання гри на музичному інструменті у ДМШ, школах мистецтв

Тема 2.1. Викладання гри на музичному інструменті у ДМШ, шкіл мистецтв.

Тема 2.2. Психофізіологічні особливості та рівень розвитку музичних

здібностей учнів 1-7-х класів ДМШ, шкіл мистецтв.

Тема 2.3. Принципи музично-педагогічної освіти та їх реалізація в освітньому процесі ДМШ, школах мистецтв. Педагогічні умови забезпечення ефективності освоєння учнями предметів освітнього циклу ДМШ, шкіл мистецтв.

Змістовий модуль 3. Дидактичні аспекти викладання гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв.

Тема 3.1 Аналіз шкільних програм, нотних збірок, хрестоматій педагогічного репертуару, труднощів та проблем їх практичної апробації. Тематичне та поурочне планування викладацької діяльності.

Тема 3.2. Аналіз компонентів діяльності на уроці: мета, мотиви, засоби, дії, результат, оцінка. Аналіз уроків навчання гри на музичному інструменті викладачем, студентами-практикантами (аспектний, структурний, комплексний).

Тема 3.3. Складання конспектів спостереження та аналізу індивідуальних занять з фаху, проведених викладачем гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв.

Змістовий модуль 4. Інноваційні технології у практиці роботи викладача гри на музичному інструменті

Тема 4.1. Визначення ефективних форм, методів і прийомів роботи викладача і учнів на уроках навчання гри на музичному інструменті; традиційне та інноваційне в методичному арсеналі викладача.

Тема 4.2. Участь у проведенні академічних концертів, технічних заліках, робота в журі.

Тема 4.3. Застосування інноваційних музично-педагогічних технологій в практиці роботи викладача гри на музичному інструменті.

Змістовий модуль 5. Музично-просвітницька робота викладача гри на музичному інструменті у позаурочний час

Тема 5.1. Відвідування та аналіз за схемою концертів класу викладача гри на музичному інструменті, виконавських конкурсів, музично-просвітницьких заходів.

Тема 5.2. Методика розробки музично-просвітницького заходу.

Тема 5.3. Методика організації екскурсій та відвідування мистецьких заходів.

Змістовий модуль 6. Проведення фахових залікових заходів

Тема 3.1. Проведення залікового індивідуального заняття з фаху та його самоаналіз.

Тема 3.2. Складання індивідуального плану та характеристики учня молодших класів ДМШ.

Тема 3.3. Підготовка звітної документації,

Тема 5.4. Участь студентів у звітній конференції.

Організація і завдання практики по тижням

1-й тиждень: знайомство з викладачем гри на музичному інструменті у ДМШ, школі мистецтв, вивчення плану освітнього процесу, робочими програмами, відвідування індивідуальних занять з фаху; складання індивідуального плану роботи під час проходження практики; спостереження за діяльністю викладача, способами організації діяльності та спілкування під час освітнього процесу та ін.

Складання конспектів та здійснення аналізу спостережених індивідуальних занять; підготовка методичних матеріалів, наочності до заняття; заповнення щоденника педагогічної практики, звітної документації.

2-й тиждень: підготовка методичного матеріалу та проведення індивідуальних занять, що включає опрацювання музичних творів за вибором студента: інструктивного матеріалу; творів крупної форми, п'єс (проведення індивідуальних занять на платформі Zoom в умовах дистанційного навчання). Складання схем-аналізів спостережених індивідуальних занять з фаху, проведених іншими студентами; складання індивідуального плану учня молодших класів ДМШ; складання характеристики учня молодших класів ДМШ;

3-й тиждень: підготовка методичного матеріалу та проведення індивідуальних занять, що включає опрацювання музичних творів за вибором студента: інструктивного матеріалу; творів крупної форми, п'єс (написання самоаналізів проведених індивідуальних занять або планів-конспектів занять, (проведення індивідуальних занять на платформі Zoom в умовах дистанційного навчання); складання індивідуального плану учня старших класів ДМШ; складання характеристики учня старших класів ДМШ; заповнення щоденника педагогічної практики; взаємовідвідування занять.

4-й тиждень: підготовка методичного матеріалу та проведення залікового індивідуального заняття, що включає опрацювання музичних творів за вибором студента: інструктивного матеріалу; творів крупної форми, п'єс; (проведення залікового індивідуального заняття на платформі Zoom в умовах дистанційного навчання); участь у проведенні академічних концертів, технічних заліках, робота в журі; підготовка звітної документації; оцінка і самооцінка роботи практиканта в якості викладача гри на музичному інструменті.

7. Тематичний план для денної та заочної форм навчання на 8 семестр

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт
Етап 1. Підготовчо-організаційна діяльність студента-практиканта.	
1) Участь студентів в установчій конференції	2
2) Ознайомлення з нормативною документацією ДМШ, шкіл мистецтв, технічною базою та методичними доробками викладача гри на музичному інструменті.	8
3) Вивчення змісту навчальних програм, нотних збірок, хрестоматій педагогічного репертуару, навчального плану та аналіз методичної літератури з фаху, добір навчального матеріалу та репертуару.	20
Разом:	30
Етап 2. Теоретико-методичні орієнтири викладання гри на музичному інструменті у ДМШ, школах мистецтв	
1) Викладання гри на музичному інструменті у ДМШ, шкіл мистецтв.	20
2) Психофізіологічні особливості та рівень розвитку музичних здібностей учнів 1-7-х класів ДМШ, шкіл мистецтв.	20
3) Принципи музично-педагогічної освіти та їх реалізація в освітньому процесі ДМШ, школах мистецтв. Педагогічні умови забезпечення ефективності освоєння учнями предметів освітнього циклу ДМШ, шкіл мистецтв.	20
Разом:	60
Етап 3. Дидактичні аспекти викладання гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв.	
1) Аналіз шкільних програм, нотних збірок, хрестоматій педагогічного репертуару, труднощів та проблем їх практичної апробації. Тематичне та поурочне планування викладацької діяльності.	20
2) Аналіз компонентів діяльності на уроці: мета, мотиви, засоби, дії, результат, оцінка. Аналіз уроків навчання гри на музичному інструменті викладачем, студентами-практикантами (аспектний, структурний, комплексний).	15
3) Складання конспектів спостереження та аналізу індивідуальних занять з фаху, проведених викладачем гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв.	10
Разом:	45
Етап 4. Інноваційні технології у практиці роботи викладача гри на музичному інструменті	
1) Визначення ефективних форм, методів і прийомів роботи викладача і учнів на уроках навчання гри на музичному інструменті; традиційне та інноваційне в методичному арсеналі викладача.	10
2) Участь у проведенні академічних концертів, технічних заліках, робота в журі.	10
3) Застосування інноваційних музично-педагогічних технологій в практиці роботи викладача гри на музичному інструменті.	10
Разом:	30
Етап 5. Музично-просвітницька робота викладача гри на музичному інструменті у позаурочний час	
1) Відвідування та аналіз за схемою концертів класу викладача гри на музичному інструменті, виконавських конкурсів, музично-просвітницьких заходів.	10

2) Методика розробки музично-просвітницького заходу.	10
3) Методика організації екскурсій та відвідування мистецьких заходів.	10
Разом:	30
Етап 6. Проведення фахових заходів	
1) Проведення залікового індивідуального заняття з фаху та його самоаналіз.	10
2) Складання індивідуального плану та характеристики учня ДМШ, шкіл мистецтв.	10
3) Підготовка звітної документації.	8
4) Звітна конференція з виробничої (педагогічної) практики	2
Разом:	30
Усього	225

8. Зміст виробничої (педагогічної в музичній школі студії/безвідривної) практики на 8 семестр

Особливості організації і проведення практики

1–й та 2-й тиждень: знайомство з викладачем гри на музичному інструменті у ДМШ, школі мистецтв, вивчення плану освітнього процесу, робочими програмами, відвідування індивідуальних занять з фаху; складання індивідуального плану роботи під час проходження практики; спостереження за діяльністю викладача, способами організації діяльності та спілкування під час освітнього процесу та ін.

Складання конспектів та здійснення аналізу спостережених індивідуальних занять; підготовка методичних матеріалів, наочності до заняття; заповнення щоденника педагогічної практики, звітної документації.

3-й тиждень: підготовка методичного матеріалу та проведення індивідуальних занять, що включає опрацювання музичних творів за вибором студента: інструктивного матеріалу; творів крупної форми, п'єс (проведення індивідуальних занять на платформі Zoom в умовах дистанційного навчання). Складання схем-аналізів спостережених індивідуальних занять з фаху, проведених іншими студентами; складання індивідуального плану учня молодших класів ДМШ; складання характеристики учня молодших класів ДМШ;

4-й тиждень: підготовка методичного матеріалу та проведення індивідуальних занять, що включає опрацювання музичних творів за вибором студента: інструктивного матеріалу; творів крупної форми, п'єс (написання самоаналізів проведених індивідуальних занять або планів-конспектів занять, (проведення індивідуальних занять на платформі Zoom в умовах дистанційного навчання); складання індивідуального плану учня

старших класів ДМШ; складання характеристики учня старших класів ДМШ; заповнення щоденника педагогічної практики; взаємовідвідування занять.

5-й тиждень: підготовка методичного матеріалу та проведення залікового індивідуального заняття, що включає опрацювання музичних творів за вибором студента: інструктивного матеріалу; творів крупної форми, п'єс; (проведення залікового індивідуального заняття на платформі Zoom в умовах дистанційного навчання); участь у проведенні академічних концертів, технічних заліках, робота в журі; підготовка звітної документації; оцінка і самооцінка роботи практиканта в якості викладача гри на музичному інструменті.

9. Обов'язки студентів-практикантів та керівників практики

Обов'язки студентів на практиці

Студенти Університету при проходженні практики зобов'язані:

- під час установчої конференції (до початку практики) ознайомитись із розпорядженням декана факультету Університету про проведення практики; одержати від викладача керівника копію розпорядження (витяг) про направлення на базу практики, програму практики та інші методичні матеріали, передбачені програмою (щоденник, календарний план, індивідуальні завдання, методичні вказівки тощо), та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів та форм звітності;
- своєчасно прибути на базу практики;
- ознайомитися з правилами безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку закладу середньої освіти і суворо їх дотримуватися;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію;
- захистити звіт про проходження практики.

Обов'язки керівника практики від кафедри музикознавства та музичної освіти

В обов'язки викладачів кафедри музикознавства та музичної освіти (далі – викладач-керівник), яких призначає завідувач кафедри для безпосереднього керівництва практикою студентів, відповідно до запланованого навчального навантаження входить:

- участь у розподілі студентів по базам практики;
- ознайомлення студентів з програмою практики, метою, завданнями,

- критеріями оцінювання, системою та формами звітності;
- контроль за своєчасним прибуттям студентів до бази практики та її відвідуванням, виконанням студентами програми практики та індивідуального завдання, строків її проведення, правил внутрішнього розпорядку баз практики;
- отримання від адміністрації бази практики копії (витягу) наказу/розпорядження про прийняття студентів на практику із зазначенням строків та призначенням безпосередніх керівників від закладу середньої освіти;
- забезпечення, разом із керівниками від бази практики, якісного проходження практики відповідно до затвердженої програми;
- контроль умов праці і побуту студентів на базі практики, проведення із ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- надання методичної допомоги студентам під час виконання завдань практики;
- участь в установчій та звітній конференціях;
- участь у комісії із захисту студентських звітів про практику та передавання їх на кафедру теорії та методики музичного мистецтва для зберігання; оцінювання результатів проходження практики;
- забезпечення своєчасного оформлення та надання документації, що стосується оплати праці керівникам від бази практики, керівнику від структурного підрозділу.

Обов'язки безпосереднього керівника практикою від бази

В обов'язки безпосереднього керівника практикою від бази входить:

- інструктажі з техніки безпеки і протипожежної безпеки в установі і на робочому місці при виконанні конкретних видів робіт;
- ознайомлення студентів-практикантів з організацією роботи та функціональними обов'язками на конкретному робочому місці / посаді;
- забезпечення та контроль виконання студентами-практикантами програми практики;
- оцінка якості виконуваних робіт студентами-практикантами, складання характеристики з відображенням у них таких складових: виконання програми практики, якості професійних знань та умінь, набутих практичних навичок, ставлення студентів до роботи тощо.

10. Контроль навчальних досягнень студентів
Система оцінювання навчальних досягнень студентів на 7 семестр

Вид діяльності студента	Форма звітності	За одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Участь у конференціях (установча та звітна)	Присутність	5	2	10
Проведення індивідуального заняття з фаху	Конспект-спостереження	3	14	42
Проведення залікового індивідуального заняття з фаху	Конспект-спостереження	18	1	18
Складання індивідуального плану учня ДМШ	Індивідуальний план учня	10	1	10
Складання характеристики учня ДМШ	Характеристика учня	10	1	10
Підготовка та здача звітної документації у відведений час та з урахуванням всіх вимог	Готова документація, оформлена та підписана відповідно по вимог	10	1	10
Разом			-	100
Максимальна кількість балів: 100				

Система оцінювання навчальних досягнень студентів на 8 семестр

Вид діяльності студента	Форма звітності	За одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Участь у конференціях (установча та звітна)	Присутність	5	2	10
Проведення індивідуального заняття з фаху	Конспект-спостереження	3	15	45
Проведення залікового індивідуального заняття з фаху	Конспект-спостереження	15	1	15
Складання індивідуального плану учня ДМШ	Індивідуальний план учня	10	1	10
Складання характеристики учня ДМШ	Характеристика учня	10	1	10
Підготовка та здача звітної документації у відведений час та з урахуванням всіх вимог	Готова документація, оформлена та	10	1	10

	підписана відповідно по вимог			
			Разом	-
Максимальна кількість балів: 100				

Форми проведення семестрового контролю та критерії його оцінювання

Семестровий контроль проводиться у формі заліку, який виставляється за сумою результатів виконання всіх видів роботи (проведення індивідуальних занять з фаху (самоаналізи занять); проведення залікового індивідуального заняття з фаху; складання індивідуального плану учня ДМШ; складання характеристики учня ДМШ; підготовка та здача звітної документації у відведений час з урахуванням усіх вимог; участь у конференціях (установча та підсумкова). Максимальна кількість набраних балів становить 100.

Звітність

Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики протягом наступного тижня керівнику практики від ЗВО на кафедру музикознавства та музичної освіти.

Звітна документація містить:

I. Індивідуальний план роботи студента-практиканта та щоденник педагогічної практики, що має наступні розділи:

1.1. Зміст педагогічної практики (план роботи по дням).

1.2. Зразки самоаналізу індивідуальних занять з фаху, проведених студентом-практикантом.

1.3. Звіт з виконаної роботи.

II. Розгорнутий конспект проведеного залікового індивідуального заняття з фаху з підписом керівника практики від бази практики та керівника практики від ЗВО.

III. Індивідуальний план учня ДМШ.

IV. Характеристика учня ДМШ.

VI. Характеристика з печаткою, завірена керівником навчального закладу, на базі якого студент проходив педагогічну практику.

За результатами навчальної практики проводиться звітна конференція на кафедрі музикознавства та музичної освіти.

За підсумками практики студентам виставляється диференційований залік.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

11. Критерії оцінювання семестрового контролю

Рейтингова оцінка	Оцінка у балах	Значення оцінки
A	90 - 100	Студент виявляє сформовану на творчо-продуктивному рівні здатність до: розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки; готовність виконувати функції викладача гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв; володіння методикою викладання гри на музичному інструменті; використання знань специфіки та методів викладання гри на музичному інструменті у практичній діяльності; розуміння змісту та принципів укладання навчальних і робочих програм з фаху; застосування знань програмових вимог з методики викладання гри на музичному інструменті для складання індивідуальних планів учнів.
B	82 - 89	Студент виявляє сформовану на продуктивному рівні здатність до: розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки; готовність виконувати функції викладача гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв; володіння методикою викладання гри на музичному інструменті; використання знань специфіки та методів викладання гри на музичному інструменті у практичній діяльності; розуміння змісту та принципів укладання навчальних і робочих програм з фаху; застосування знань програмових вимог з методики викладання гри на музичному інструменті для складання індивідуальних планів учнів.
C	75 - 81	Студент виявляє сформовану на репродуктивному рівні здатність до: розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки; готовність виконувати функції викладача гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв; володіння методикою викладання гри на музичному інструменті; використання знань специфіки та методів викладання гри на музичному інструменті у практичній діяльності; розуміння змісту та принципів укладання навчальних і робочих програм з фаху; застосування знань програмових вимог з методики викладання гри на музичному інструменті для складання індивідуальних планів учнів.
D	69 - 74	Студент виявляє сформовану на задовільному рівні здатність до: розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки; готовність виконувати функції викладача гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв; володіння методикою викладання гри на музичному інструменті; використання знань специфіки та методів викладання гри на музичному інструменті у практичній діяльності; розуміння змісту та принципів укладання навчальних і робочих програм з фаху; застосування знань програмових вимог з методики викладання гри на музичному інструменті для складання індивідуальних планів учнів.
E	60 - 68	Студент виявляє частково сформовану здатність до: розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки; готовність виконувати функції викладача гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв; володіння методикою викладання гри на музичному інструменті; використання знань специфіки та методів викладання гри на музичному інструменті у практичній діяльності; розуміння змісту та принципів укладання навчальних і робочих програм з фаху; застосування знань

		програмових вимог з методики викладання гри на музичному інструменті для складання індивідуальних планів учнів.
FX	0 - 59	У студента несформовано здатність до: розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки; готовність виконувати функції викладача гри на музичному інструменті в ДМШ, школах мистецтв; володіння методикою викладання гри на музичному інструменті; використання знань специфіки та методів викладання гри на музичному інструменті у практичній діяльності; розуміння змісту та принципів укладання навчальних і робочих програм з фаху; застосування знань програвових вимог з методики викладання гри на музичному інструменті для складання індивідуальних планів учнів.

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу
Fx	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливістю повторного складання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу, що вимагає повторного вивчення дисципліни

12. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

1. Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано / Т. П. Воробкевич. – Львів : ЛДМА, 2001. - 144 с. (знаходиться в електронному репозиторії факультету Київського університету імені Бориса Грінченка).
2. Олексюк О.М., Бондаренко Л.А. Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі : навч. посіб. / О.М. Олексюк, Л.А. Бондаренко. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. — 112 с
3. Олексюк О.М. Методика викладання гри на народних інструментах: Навчальний посібник. – К.: ДАККіМ, 2004. – 135 с.
4. Олексюк О.М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: Навч. посіб./ О. Олексюк, М. Ткач – К.: Знання України, 2004. – 264 с.

Додаткова

1. Андрейко О. І. Методи вдосконалення виконавського апарату інструменталіста: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 „Теорія та методика навчання музики і музичного виховання" / Оксана Іванівна Андрейко. -Київ, 2004. - 19 с.
2. Добров С.М. Методика навчання гри на струнних народних музичних інструментах: прийоми розвитку творчого мислення. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв . - 2015. - № 4. - С. 116-119. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2015_4_20
3. Методика навчання гри на інструменті та аналіз педагогічного репертуару (дистанційний курс). URL: https://lvkm.com.ua/images/Docs/Dustancijne_navchannya_may/1/%D0%A1%D0%B2%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%93%D0%93_%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94%D0%98%D0%9A%D0%90_%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%93%D0%A0%D0%86_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B0_93_%D0%9D.pdf
4. Таран І. М. Робота над музичним твором у процесі навчання гри на фортепіано. Івано-Франківськ : Факел, 2000. 34 с.

9. Додаткові ресурси

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Оформлення титульної сторінки звітної документації.

Звітна документація з
виробничої (педагогічної в музичній школі студії/безвідривної) практики
студента Факультету музичного мистецтва та хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 025 Музичне мистецтво
Освітній рівень: перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма: 025.00.03 Інструментальне виконавство
(фортепіано), 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні,
народні, духові та ударні інструменти)

IV курс, група _____
ПІБ практиканта

Практика проходила у _____ з ____ по ____ 20__ р.
Керівник практики від кафедри музикознавства та музичної освіти
ПІБ керівника

_____ (вид практики)

_____ (база практики)

З «_____» _____ 20____ р. по «_____» _____ 20____ р.

Адреса, телефон бази практики _____

Директор

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

Керівники практики (вказати прізвище, ім'я, по-батькові, посаду, кафедру):

- від навчального закладу

- від бази практики

Завдання практики: _____

Звітна документація _____

2. Оформлення щоденника педагогічної практики.

1-а сторінка щоденника:

ЩОДЕННИК

виробничої (педагогічної в музичній школі студії/безвідривної) практики
студента IV курсу, групи _____
Факультету музичного мистецтва та хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка
ПІБ практиканта

База проходження практики:

Керівник від бази проходження практики:

Керівник практики від Факультету:

2-а сторінка щоденника: Розклад занять; розклад дзвінків.

3-я сторінка щоденника:

Індивідуальний план роботи та облік успішності студента

№	Дата	Зміст роботи	Оцінка та підпис керівника практики
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			

Керівник практики від Факультету

(підпис)

Керівник практики від бази практики

(підпис)

3. Оформлення залікового плану-конспекту індивідуального заняття з фаху

Конспект **індивідуального заняття з фаху**
(наприклад фортепіано)
з учнем (ПІ учня) (зазначити якого) класу
проведеного студентом IV курсу
(ПІБ студента)

Дата проведення:

Оцінка за проведення:

Підпис керівника від бази практики:

Підпис керівника від Факультету:

2-а сторінка: тема заняття; мета (дидактична, розвивальна, виховна); обладнання.

3-я сторінка і далі (4,5,6... сторінки): план (зміст) заняття:

4. Оформлення схеми-самоаналізу індивідуального заняття з фаху

1-а сторінка:

Конспект відвіданого індивідуального заняття з фаху (наприклад фортепіано)
з учнем (ПІ учня) (зазначити якого) класу
проведеного викладачем (студентом IV курсу)
ПІБ викладача (студента)

Дата проведення:

Підпис керівника від бази практики:

Підпис керівна від Факультету:

2-а сторінка Мета уроку: (навчальна, розвивальна, виховна).

Далі записується обладнання та хід уроку

Приблизний план та структура уроку

1. Організаційний момент – 1-2 хв.
2. Робота з інструктивним матеріалом (гами, вправи, етюди) – 10 хв.
3. Робота над творами крупної форми – 15 хв.
4. Робота над поліфонічними творами – 10 хв.
5. Робота над п'єсами – 5 хв.
6. Домашнє завдання, підсумок та аналіз уроку – 3-4 хв.
– спів пісень (робота над розвитком вокально-хорових навичок).

Описується хід уроку за планом і структурою, позначаються виконувані учнем музичні твори, зазначається чи відповідає репертуар програмі даного класу та рівню розвитку музичних здібностей та підготовки учня.

Характеризуються методи і прийоми викладача у роботі над творами, аналізується доцільність застосування обраних викладачем методів у кожному конкретному випадку.

Які засоби використовує викладач для пояснення проблем і завдань, які він ставить перед учнем. Як викладач володіє мовою, наявність порівнянь, метафор, створення асоціативних зв'язків з іншими видами мистецтв, зрозумілість і доступність пояснень.

Відслідковується зворотній зв'язок між викладачем та учнем, яким чином реагує учень на побажання та рекомендації викладача.

Аналізується розподіл часу на всі види роботи та робиться висновок про раціональність такого розподілу.

Як формулюється домашнє завдання?

Висновок, досягнута чи ні мета заняття.

5. Зразок індивідуального плану учня

_____ (назва початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН УЧНЯ

Викладач _____

_____ (прізвище, ім'я)

Предмет _____

Клас _____

20____/20____ навчальний рік

Навчальний репертуар	
Вправи та гами	
Етюди	
Поліфонія	
Твір (твори) крупної форми	
П'єси	
Для ознайо мле ння	

6. Зразок характеристики учня ДМШ

**Характеристика
III учня
Рік народження
учня (зазначити якого) класу
ДМШ (зазначити якої)**

Далі описуються:

Музичні здібності (музикальність, музичний слух, чуття ритму, музична пам'ять).

Виконавські дані (емоційність, технічність, виконавський апарат).

Сценічні дані (виконавські навичка, сценічна свобода, артистизм, володіння інструментом, психічні особливості).

Ставлення до освітнього процесу (якість домашньої роботи, самостійність, контроль батьків, працездатність).

Робота на уроці (сприймання рекомендацій викладача, активність, ініціативність, уважність).

Успішність (виконання навчального плану, виконання репертуарного плану).

Працездатність (участь в концертах, участь у конкурсах).

Викладач

ПІБ студента

7. Зразок характеристики студента

Характеристика

студента (ки) _____ курсу, _____ групи
Факультету музичного мистецтва та хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка

(П.І.Б. у родовому відмінку)

який (яка) з _____ по _____ 20__ р.
проходив (ла) (назва практики) практику в ДМШ № _____
_____ району м. Києва

(Далі йде аналіз виконаної практикантом музично-педагогічної роботи, характеристика методичної підготовки студента, його розумових, організаторський, музично-педагогічних здібностей, особистісних рис характеру тощо).

Рекомендована оцінка за практику: «_____» _____

Викладач _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Директор ДМШ № _____
(підпис) (прізвище, ініціали)